

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: vedoucí práce

Autorka práce: Dominika Exnerová

Název práce: *Diskursivní pravidla spojená s umíráním: jak lidé hovoří o smrti blízkých*

Vedoucí práce: Jakub Grygar, Ph.D.

Oponent:

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl diplomové práce – jak dnes můžeme hovořit o smrti - je formulován sice stručně, přesto však jasně (s. 12). Autorka se k němu v různých částech svého textu vrací (takto např. na s. 29) a ve vazbě na svůj výzkum jej postupně zpřesňuje. Struktura práce je poměrně přehledná, text je čtivý a závěry práce (závěry analýzy, s. 54-56, i závěr celé diplomové práce, s. 56-58) odpovídají jak zadání, tak i úvodu textu.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano. Seznam literatury je adekvátní autorčině záměru i jejímu uchopení zvoleného tématu. S ohledem na název práce bych ocenil i čerpání z textů, které by na teoretické i praktické rovině přispívaly k autorčinu studiu "diskursivních pravidel," na které odkazuje v názvu práce, ale s poukázáním na vlastní obsah textu to patrně nebylo ani autorčím záměrem.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Text diplomové práce stojí především na textech Ariése, Eliase a Gorrera. Diskuse těchto autorů je poměrně plochá, dovedu si představit, že by šla více do hloubky (např. s využitím i textů jiných autorů, kteří tato dnes již klasická díla četli před Dominikou Exnerovou), nicméně konstatuji, že text nemá žádné výrazné argumentační mezery a k tomu, co chce autorka prostřednictvím zvolených autorů říci, jí tato literatura stačí. Mnohem více v práci oceňuji, jakým způsobem se Dominice Exnerové povedlo vyrovnat se s nástrahami při sběru dat. Vybrat si pro zpracování diplomové práce téma, které je charakterizováno tím, že o něm lidé neradi mluví, je samo o sobě výzvou. Ještě větší výzvou pak je adekvátně reagovat na situaci, kdy vám odmítne vpustit do terénu osoba, která je pro váš výzkum zcela klíčová. Na práci Dominiky Exnerové oceňuji, jak si s těmito nástrahami dokázala poradit a že odmítnutí psychologů terapeutické skupiny, které by se mohlo zdát být výzkumnickým selháním autorky, dokázala přesvědčivě přetvořit v data a podrobit jej odpovídající interpretaci. Celkově pak po metodologické stránce hodnotím posuzovanou práci jako

zdařilou, invenční a hloubkou interpretace odpovídající očekáváním kladeným na diplomové práce obhajované na ISS FSV UK.

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Hloubka autorčiny argumentace je přímo úměrná rozsahu klíčové literatury, s níž pracuje. Jako pozitivní vnímám skutečnost, že Dominika Exnerová nesklouzává k formulování banálních zjištění, k nimž by s ohledem na rozsah Ariésova záběru a chytlavosti hlavní Gorerovy teze o pornografii smrti mohlo snadno dojít. Diplomantka svá zjištění formuluje korektně s odpovídající podpůrnou argumentací a vždy maximálně ve vazbě na literaturu, s níž pracuje, a na empirická data z provedeného výzkumu.

5. *Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*

Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Formální stránka práce odpovídá standardům ISS FSV kladených na diplomové práce. Poněkud atypicky vyznívá pouze členění seznamu literatury podle toho, zda autorka čerpá z celých knih, jednotlivých kapitol nebo časopisecky publikovaných článků.

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

Jak už bylo uvedeno, na práci si cením zejména autorčino nasazení a způsob, jakým se vyrovnala s proměnou jejího problému. Zároveň bych však také chtěl číst hlubší rozbor klíčových autorů, a to i ve vazbě na zpracovávaná data.

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

Hrál váš výzkum pro jeho účastníky nějakou roli při vypořádání se se smrtí a umíráním? Pokud ano, jak to ovlivnilo danou výzkumnou situaci?

Jaká jsou *diskursivní pravidla*, jimiž se při hovorech smrti řídíme?

Celkové hodnocení práce: Diplomová práce Dominiky Exnerové ukazuje zájem autorky o studované téma, praktickou výzkumnickou dovednost a rovněž i propracovanou teoretickou citlivost autorky. Zároveň je však pro práci příznačný jakýsi autorčin ostych, zdrženlivost k hovoření o teoreticky hlubších vrstvách studovaného tématu (viz např. absence rozboru diskursu a diskursivity). Co do kvality zpracování považuji práci za dobrý, standardně zvládnutý text a navrhuji jej ohodnotit jako velmi dobrý.

Datum: 23. 5. 2016

Podpis: